

JANÁČKOVA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V BRNĚ

Divadelní fakulta

Univerzita **třetího věku**

Kurzy celoživotního vzdělávání pro seniory

Nabídka třídílného cyklu přednášek, který volně navazuje na předchozí trojici kurzů

Pro rok 2017 vypisujeme téma:

SLAVNÉ OSOBNOSTI A INSCENACE OD POČÁTKU 20. STOLETÍ AŽ DODNES (DIVADLO, ROZHLAS, TELEVIZE)

Kurz č. 4: Jak vzniká divadlo IV

12. ledna – 23. března 2017

Kurz č. 5: Jak vzniká divadlo (a také rozhlas) V

29. března – 8. června 2017

Kurz č. 6: Jak vzniká divadlo (a také rozhlas a televize) VI

5. října – 22. prosince 2017

POZNÁMKA: Zakoupit lze pouze celý třídílný cyklus dohromady!

Garant Univerzity třetího věku na Divadelní fakultě Janáčkovy akademie múzických umění v Brně:

doc. MgA. Zbyněk Srba, Ph.D.

Kontaktní osoba:

Mgr. Dita Pytlíková Dvořáková

koordinátorka kurzů U3V na DIFA JAMU

Divadelní fakulta JAMU

Mozartova 1

662 15 Brno

email: dita.dvorakova@jamu.cz

tel: +420 542 591 347

mobil: +420 608 114 148

POZNÁMKA: Prosíme Vás, pro komunikaci využijte výhradně schránky „U3V“ umístěné na vrátnici DIFA JAMU, případně emailového či telefonního kontaktu. Děkujeme.

Vážené dámy, vážení pánové, vážení divadelní přátelé,

dovolujeme si Vás v rámci Univerzity třetího věku (dále „U3V“) oslovit s **nabídkou kurzů třídičného cyklu přednášek, který tematicky navazuje na předchozí kurzy** a které Divadelní fakulta Janáčkovy akademie múzických umění v Brně (dále „DIFA JAMU“) připravuje pro seniory v rámci celoživotního vzdělávání **pro kalendářní rok 2017**.

Pro rok 2017 vypisujeme téma: **SLAVNÉ OSOBNOSTI A INSCENACE OD POČÁTKU 20. STOLETÍ AŽ DODNES (DIVADLO, TELEVIZE, ROZHLAS)**.

Východiskem programu U3V je akreditovaný studijní program Dramatická umění na DIFA JAMU, který je realizován na úrovni všech tří studijních stupňů – tedy bakalářského, magisterského a doktorského. Cílem letošního programu U3V bude organicky navázat na minulé cykly a poskytnout nebo prohloubit jeho posluchačům cestu k poznávání divadelního – a posléze také rozhlasového i televizního) umění od počátku dvacátého století až po dnešní dny a zároveň ji tak živě propojovat s problematikou hledání a naplnění smyslu živého umění v dnešní moderní společnosti.

Přednášejícími budou opět ve velké většině zkušení pedagogové Divadelní fakulty JAMU, teoreticky fundovaní, vykazující také vlastní bohatou uměleckou praxi. Přizvali jsme rovněž několik významných hostů, špičkových odborníků ve svých oborech. Právě tvůrčí osobnost přednášejícího, která má na vysoké umělecké škole mimořádnou váhu, umožní posluchačům lépe poznat a pochopit význam i složitost divadelního umění včetně jeho přesahu do celé řady dalších souvisejících oborů (historie, filozofie, estetika, sociologie, psychologie) i blízkých a spřízněných tvůrčích disciplín (výtvarné umění, hudba, média atd.).

Vedle nabídky odborných přednášek a seminářů se bonusem pro posluchače stane v rámci všech tří kurzů programu U3V opět moderovaná přednáška renomovaných osobností divadelního umění (režiséři, dramaturgové, herci apod.) a návštěva jedné z významných kulturních institucí v Brně a jejích budov s podrobnou prohlídkou, která bude doprovázena odbornou přednáškou. Není třeba zdůrazňovat, že jednáme s řediteli institucí, které absolventi našich předešlých kurzů doposud neměli příležitost navštívit. Určitou návaznost na předchozí přednáškový cyklus zdůrazňujeme i číslováním jednotlivých kurzů nového výukového programu (Jak vzniká divadlo IV, V a VI), ale je nutné podtrhnout, že nový program je postaven jako zcela původní a samostatný. Znalost prvních tří kurzů je tedy vítána, ale pro zcela nového posluchače je celý nový cyklus samozřejmě naprosto plnohodnotný.

Senioři, kteří jsou velmi často celoživotními milovníky i fundovanými znalci kultury a divadelního umění, získají v rámci pravidelných přednášek či seminářů vedle nových poznatků rovněž příležitost konfrontovat svoje vlastní osobní zážitky z inscenací v českých divadlech s názory a zkušenostmi významných profesionálních tvůrců a divadelních odborníků.

Pro rok 2017 Vám předkládáme možnost absolvovat celý cyklus přednášek, který bude v prosinci uzavřen slavnostní promoci. Dohromady se v příštím kalendářním roce jedná o třicet odborných přednášek a tři pozoruhodné exkurze. Naše nabídka přichází v předvánočním čase, třeba se pro Vás bude moci stát vhodným vánočním dárkem pod stromeček od Vašich blízkých.

Pevně věřím, že Vás nový nabízený cyklus přednášek zaujme a že na naší fakultě prožijete krásné, poučné i neopakovatelné chvíle.

Těším se na setkání s Vámi. S přátelským pozdravem za celou Divadelní fakultu JAMU

doc. MgA. Zbyněk Srba, Ph.D.
garant U3V DIFA JAMU

Termíny konání kurzů

Součástí stávající nabídky U3V na DIFA JAMU jsou tři kurzy, které nabízíme jen jako **jeden celek** (nelze se tedy přihlásit jen na jeden z kurzů). Kurzy budou probíhat každý **čtvrtek od 16:15 do 18:00 hodin v místnosti 104 (první patro) na Divadelní fakultě JAMU na Mozartově 1 v Brně.** Výjimkou jsou exkurze **do významných brněnských kulturních institucí**, o jejichž místě konání budete vždy předem informováni.

Kurz **Jak vzniká divadlo IV** bude probíhat od **12. ledna do 23. března 2017.** Kurz **Jak vzniká divadlo (a také rozhlas) V** navazuje od **29. března – 8. června 2017.** Kurz **Jak vzniká divadlo (a také rozhlas a televize) VI** proběhne od **5. října – 22. prosince 2017**

Ukončení kurzů

Cyklus kurzů bude ukončen **formou Vašich jednostránkových esejů reflektujících celoroční studium**, ze kterých na konci třetího kurzu obdržíte svázaný sborník. **V prosinci 2017 se uskuteční slavnostní promoce** absolventů U3V v aule Divadelní fakulty. Absolventi získají **certifikát o absolvování kurzu U3V** na DIFA JAMU. Bližší informace budou upřesněny v průběhu konání kurzu a uveřejněny na adrese <http://difa.jamu.cz/u3v>.

Podmínky přijetí

Posluchačem U3V na DIFA JAMU se může stát každý občan, který dosáhl důchodového věku bez ohledu na dosažené vzdělání, a který vyplní přihlášku, uhradí zápisné (**prosím neplat'te je dříve, než obdržíte zvací dopis a složenku!**) a je **zařazen do kurzu.** Upozorňujeme, že vzhledem ke kapacitním možnostem fakulty je počet účastníků omezen a vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o navazující program, budou přednostně do kurzů zařazeni uchazeči, kteří nemohli být z kapacitních důvodů přijati v roce 2016, a absolventi kurzů z let minulých.

Přihláška

Zájemce o výuku v cyklu kurzů **Jak vzniká divadlo IV, V, VI** je povinen vyplnit přihlášku. Přihlášky jsou dostupné elektronicky na adrese <http://difa.jamu.cz/u3v> nebo jako tištěný dokument na vrátnici Divadelní fakulty, Mozartova 1, 662 15 Brno.

Přihlášku odešlete poštou nebo osobně na vrátnici Divadelní fakulty, Mozartova 1, 662 15 Brno **do 14. prosince 2016 (včetně)** na adresu:

Mgr. Dita Pytlíková Dvořáková

koordinátorka kurzů U3V na DIFA JAMU

Divadelní fakulta JAMU

Mozartova 1

662 15 Brno

(V den, kdy počet doručených přihlášek přesáhne kapacitu kurzu, rozhodne o posledních volných místech los.)

Konečný termín pro podání přihlášek pro uchazeče o kurz je do 14. prosince 2016 (včetně).

Kapacita cyklu přednášek je omezena. Uchazeči budou zařazeni do kurzů jen do jejího naplnění.

Zápisné

Výše zápisného činí **1.900,- Kč** za všechny tři kurzy dohromady, kde každý z kurzů obsahuje vždy deset přednášek a exkurzi s odbornou historickou a technickou přednáškou do jedné z brněnských významných kulturních institucí. Zápisné lze zaplatit najednou nebo si písemně požádat o rozložení do dvou splátek. Na základě vyplněné přihlášky a zařazení do kurzu, bude uchazečům zaslán zvací dopis spolu se složenkou. **Zápisné prosím neplaťte dříve, než obdržíte zvací dopis a složenku!**

Termín pro zaplacení zápisného je do 11. ledna 2017.

NABÍDKA PŘEDNÁŠEK PRO ROK 2017

Ve velké většině jsou prezentace doprovázeny četnými audiovizuálními ukázkami. Součástí každého ze tří kurzů je rovněž moderovaná přednáška, kterou povede některá z významných osobností z oblasti divadla, rozhlasu nebo televize. Bonusem bude exkurze s odbornou historickou a technickou přednáškou do jedné z brněnských významných kulturních institucí.

KURZ č. 4: JAK VZNIKÁ DIVADLO IV

12. 1. 2017

POD ZNAČKOU GÉ-É-EL ČILI REPORTÉR A TVŮRCE ROZHLASOVÝCH PÁSEM FRANTIŠEK GEL

doc. PhDr. Alena Blažejovská

František Gel (1901 – 1972), jedna z největších postav české rozhlasové historie

19. 1. 2017

NA POHÁDKU MÁJE (1976) V REŽII ZDĚŇKA POSPÍŠILA

Mgr. Klára Hanáková, Ph.D.

Jedna ze tří legendárních Pospíšilových inscenací v Divadle na provázku podle scénáře zakázaného spisovatele Milana Uhdeho

26. 1. 2017

VÝLET DO SVĚTA SOUČASNÉHO TANCE

doc. Mgr. Hana Halberstadt

Posluchači se seznámí s významnými osobnostmi v dějinách současného tance a jejich prací, která bude uvedena do historických souvislostí, které vedly k samotné obrodě klasického tance.

2. 2. 2017

MODEROVANÁ PŘEDNÁŠKA HOSTA U3V

(host bude upřesněn)

MODERUJE: Mgr. Igor Dostálek

9. 2. 2017

REŽISÉR JAN NEBESKÝ – SPOLUPRÁCE REŽISÉRA S VÝTVARNÍKEM

doc. Mgr. Jana Preková

Inscenace (*Arnie má problém/Když my mrtví procitneme, Divoká kachna, Blanche a Marie, Král Lear* a další)

16. 2. 2017

SHAKESPEAROVA HRA O ROMEOVI A JULII: SLAVNÁ INSCENACE OTOMARA KREJČI

V DIVADLE ZA BRANOU

prof. PhDr. Petr Osolsobě, Ph.D.

Básnické a duchovní poselství slavné hry prostřednictvím překladů Fr. Douchy, J. V. Sládka a Josefa Topola v režii Otomara Krejči

23. 2. 2017

E. F. BURIAN A JEHO THEATERGRAPH: SNY O MULTIMEDIÁLNÍM DIVADLE

doc. David Drozd, Ph.D.

K počátkům pokusů o užití filmu na divadle, které jsou dodnes živou inspirací

2. 3. 2017

ARNOŠT GOLDFLAM – CESTA OD BRNĚNSKÉ BOHÉMY

K NEJUVDĚNĚJŠÍMU DRAMATIKOVU

prof. PhDr. Josef Kovalčuk

Goldflamův dlouholetý spolupracovník a dramaturg Josef Kovalčuk bude hovořit o jeho uměleckých počátcích v okruhu brněnské bohémy na konci šedesátých let, o jeho režijní a dramatické tvorbě od studií na JAMU přes Divadlo X až k prostějovskému a později brněnskému HaDivadlu. Charakterizovat bude i jeho pozdější tvorbu v době jeho pražského působení.

9. 3. 2017

DVĚ INSCENACE LABYRINTU SVĚTA (1983) – první v Divadle na provázku v Brně a druhá, velká, mezinárodní na Festivale of Fools v Kodani (Dánsko)

prof. Mgr. Petr Oslzlý

Přednáška doplněná projekcemi se bude zabývat dvěma významnými divadelními díly vzniklými v roce 1983 na základě klasického díla Jana Amose Komenského. Labyrintem světa a luthauzem srdce – legendární inscenací hry Ludvíka Kundery v režii Petra Scherhafera v Divadle na provázku (prem. 7. 6. 1983) a společnou mezinárodní inscenací Together / Společně – Labyrinth of the World and Paradise of the Heart / Labyrint světa a ráj srdce realizovanou v Kodani Divadlem na provázku spolu se čtyřmi evropskými divadly v opuštěném industriálním prostoru Valseverket jako hlavní programovou akci Festival of Fools v Kodani (6. – 17. 7. 1983).

16. 3. 2017

**OSTRŮVEK NORMALITY V MOŘI NORMALIZACE (ZLÍNSKÉ DIVADLO
V LETECH 1971 – 89)**

prof. PhDr. Miroslav Plešák

Prostřednictvím obrazové dokumentace a slovního doprovodu se posluchači seznámí s pozoruhodnými inscenacemi divadla, v němž působili režiséři Alois Hajda, Evald Schorm, Miloš Hynšt, Ivan Balad'a a další osobnosti.

23. 3. 2017 (14,00-16,00)

**EXKURZE S ODBORNOU PŘEDNÁŠKOU DO JEDNÉ Z BRNĚNSKÝCH
VÝZNAMNÝCH KULTURNÍCH INSTITUCÍ (Národní divadlo Brno)**

KURZ č. 5: JAK VZNIKÁ DIVADLO (A TAKÉ ROZHLAS) V

29. 3. 2017 (v 16,15 hodin)

**EXKURZE S ODBORNOU PŘEDNÁŠKOU DO MORAVSKÉHO ZEMSKÉHO
MUZEA**

Výstava Jeden život, která přiblíží a zhodnotí celoživotní loutkářskou tvorbu významných českých divadelníků, resp. legend českého loutkového divadla – řezbáře a loutkáře Františka Vítka (*1929) a výtvarnice a loutkářky Věry Vítkové-Říčařové (*1936).

6. 4. 2017

**NAŠI FURIANTI REŽISÉRA MIROSLAVA MACHÁČKA V ND PRAHA,
KOMUNIKAČNÍ STRUKTURA INSCENACE**

doc. Mgr. Aleš Bergman, Ph.D.

Herecká a režijní kompozice inscenace

13. 4. 2017

JOSEF SVOBODA – SCÉNOGRAF

doc. MgA. Marie Jirásková, Ph.D.

Přednáška s ukázkami fotografií a návrhů, spojená s projekcí filmu o významném českém scénografovi

20. 4. 2017

NĚMECKÝ REŽISÉR FRANK CASTORF – PODOBY SOUČASNÉHO EVROPSKÉHO DIVADLA

prof. PhDr. Václav Cejpek

Přednáška přibližuje osobnost vynikajícího německého režiséra Franka Castorfa, který stojí v čele slavného berlínského divadla Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz. Castorf vytvořil zcela osobitý inscenační styl, který odmítá pravidla a zásady tradičního divadla a novými prostředky tvoří divadelní obraz naší současnosti.

27. 4. 2017

ZAPOMENUTÁ DRAMATIČKA MARIE EBNEROVÁ Z ESCHENBACHU

PhDr. Mgr. Martin Reissner, Ph.D.

Ohlédnutí za divadelní a prozaickou tvorbou slavné spisovatelky, rodačky ze Zdislavic u Kroměříže, první doktorky vídeňské univerzity a kandidátky na Nobelovu cenu za literaturu, od jejíž smrti letos uplyne sto let

4. 5. 2017

BABIČKA V HLAVNÍ ROLI S JIŘÍM PECHOU, HUSA NA PROVÁZKU, REŽIE IVO KROBOT

prof. Mgr. Ivo Krobot

Poznámky ke scénáři a režijní koncepci významné inscenace s četnými fotografiemi a videozáznamy

11. 5. 2017

PÍSEŇ ŽIVOTA JOSEFA KROFTY

prof. Mgr. Miloslav Klíma

Legenda o Lancelotovi interpretovaná Divadlem DRAK (1985)

18. 5. 2017

MODEROVANÁ PŘEDNÁŠKA HOSTA U3V

(host bude upřesněn)

MODERUJE: Mgr. Igor Dostálek

25. 5. 2017

ROZRAZIL 1/88 (O DEMOKRACII)

prof. PhDr. Josef Kovalčuk

O scénickém časopisu Divadla na provázku a HaDivadla, v jehož rámci byla v roce 1988 uvedena hra Václava Havla *Zítřít to spustíme* a *Hostina filozofů* Vladimíra Čermáka.

1. 6. 2017

VIDENO ŠEDESÁTI: VÝTVARNĚ – REŽIJNÍ KONCEPCE ŠEDESÁTKRÁT JINAK

MgA. Jaroslav Milfajt

Dlouhodobá spolupráce s předními českými divadelními režiséry z pohledu scénografa

8. 6. 2017

ALFRÉD RADOK: REŽISÉR MEZI DIVADLEM A FILMEM

doc. David Drozd, Ph.D.

Životní osudy tvůrce, který vytvořil klíčová díla české režie navzdory nepřízni doby

KURZ č. 6: JAK VZNIKÁ DIVADLO (A TAKÉ ROZHLAS A TELEVIZE) VI

5. 10 2017

PŘEKRAČOVÁNÍ MEZÍ S DONEM JUANEM REŽISÉRA JANA GROSSMANA

prof. Mgr. Miloslav Klíma

Vývoj interpretace Molièrovovy hry s ukázkami představení v Divadle na Zábřadlí (1982, 1989, 1991)

12. 10. 2017

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ ČESKÉ ROZHLASOVÉ INSCENACE

MgA. Eva Schulzová, Ph.D.

Přednáška bude zaměřena na nejvýznamnější československé, resp. české rozhlasové inscenace. Tématem budou zejména nejslavnější inscenace 60. let – *Bylo to na váš účet* od Ludvíka Aškenazyho, *Všechny moje hlasy* od Antonína Přídala, *Linka důvěry* od Miloslava Stehlíka, *Výběrcí* od Milana Uhdeho, *Neodvratný skon maratónského běžce* od Jiřího Vilímka a další. Součástí přednášky budou zvukové ukázky.

19. 10. 2017

LOUTKA A MODERNA

doc. MgA. Marie Jirásková, Ph.D.

Přednáška o významných výtvarnících loutkového divadla první poloviny 20. století doplněná rozsáhlým obrazovým materiálem

26. 10. 2017

TŘIKRÁT: OBSLUHOVAL JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE, REŽIE IVO KROBOT

prof. Mgr. Ivo Krobot

Srovnání inscenačních principů tří významných inscenací Hrabalova nejslavnějšího románu (v hlavních rolích: Jiří Pecha, Husa na provázku 1985; Rudolf Hrušínský nejstarší, Činoherní klub Praha 1989; Josef Somr, Národní divadlo Praha 1999)

2. 11. 2017

ORSON WELLES, AUTOR MIMO STĚNY HOLLYWOODSKÝCH STUDIÍ

MgA. David Lobpreis, MBA

Medailon režiséra, scénáristy, producenta a herce, který byl schopen prosadit své záměry přes odpor velkých hollywoodských producentů (ukázky z filmů *Občan Kane*, *Proces* a z rozhlasové hry *Válka světů*).

9. 11. 2017

EVŽEN SOKOLOVSKÝ A MAHENOVA ČINOHRA

Mgr. Klára Hanáková, Ph.D.

Inscenační tvorba kontroverzního režiséra v kontextu slavné etapy politického divadla v šedesátých letech 20. století

13. – 16. 11. 2017

EXKURZE S ODBORNOU PŘEDNÁŠKOU DO MĚSTSKÉHO DIVADLA V BRNĚ

(přesné datum bude upřesněno)

23. 11. 2017

ZDENĚK KALOČ A GAZDINA ROBA

doc. MgA. Marek Hlavica, Ph.D.

Proměny dramatu Gabriely Preissové v divadle a televizi v průběhu posledních padesáti let

30. 11. 2017

MODEROVANÁ PŘEDNÁŠKA HOSTA U3V

(host bude upřesněn)

MODERUJE: Mgr. Igor Dostálek

7. 12. 2017

**KOMEDIE O UMUČENÍ A SLAVNÉM VZKŘÍŠENÍ PÁNA A SPASITELE NAŠEHO
JEŽÍŠE KRISTA (MAHENOVO DIVADLO, 1965)**

doc. MgA. Zbyněk Srba, Ph.D.

Legendární pašijová inscenace, která vstoupila do divadelní historie jako vrcholný umělecký počín a která způsobila nebývalý divácký i společenský rozruch a velký politický skandál. Součástí přednášky je uvedení do historického kontextu s četnými audiovizuálními ukázkami.

14. 12. 2017

**SHAKESPEAROVA OSLAVA MANŽELSTVÍ: OSOBNOSTI
SHAKESPEAROVSKÉHO JEVIŠTĚ**

prof. PhDr. Petr Osolsobě, Ph.D.

Téma manželství a zkoušek manželské věrnosti v Shakespearových hrách

**SLAVNOSTNÍ PROMOCE ABSOLVENTŮ U3V V AULE DIVADELNÍ FAKULTY
(v rozmezí od 18. do 22. prosince 2017)**